

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain, vakuutusyhdistyslain ja vakuutuksenvälittäjistä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettua lakia, vakuutusyhdistyslakia ja vakuutuksenvälittäjistä annettua lakia. Ehdotetuilla muutoksilla täsmennettäisiin näihin säädöksiin sisältyviä salassapitoa koskevia säännöksiä. Tämä on tarpeen, jotta salassapitosäännökset olisivat yhdenmukaiset vakuutusyhtiölakiin, liikennevakuutuslakiin, potilasvahinkolakiin ja

ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin tehtyjen vastaavien muutosten kanssa.

Ehdotetut muutokset on valmisteltu ottaen erityisesti huomioon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain sekä henkilötietolain sisältö.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Viranomaista, julkista tehtävää hoitavaa ja viranomaisen toimeksiannosta toimivaa koskevan salassapitovelvollisuuden perusteista säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Vastikään voimaan tulleella henkilörekisterilain (471/1987) korvaavalla henkilötietolailla (523/1999) ajanmukaistetaan henkilötietojen sääntely perusoikeusudistuksen sekä yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY, jäljempänä tietosuojadirektiivi, mukaisesti. Vakuutusyhtiölakiin (1062/1979) sisältyviä salassapitosäännöksiä on muutettu siten, että ne ovat johdonmukaiset viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain ja henkilötietolain kanssa. Muutokset tulivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000 (laki 989/1999). Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin (398/1995), va-

kuutusyhdistyslakiin (1250/1987) ja vakuutuksenvälittäjistä annettuun lakiin (251/1993) nykyisin sisältyvät salassapitosäännökset eivät ole kaikilta osin johdonmukaiset näiden muutosten kanssa.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi

Esityksen tavoitteena on yhdenmukaistaa ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin, vakuutusyhdistyslakiin ja vakuutuksenvälittäjistä annettuun lakiin sisältyvät salassapitosäännökset niiden muutosten kanssa, joita on uudistuneen julkisuus- ja henkilötietosäännösten vuoksi tehty vakuutusyhtiölakiin. Tämä tavoite saavutetaan täsmentämällä ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin, vakuutusyhdistyslakiin ja vakuutuksenvälittäjistä annettuun lakiin sisältyvät,

muutettuja vakuutusyhtiölain salassapitosäännöksiä vastaavat säännökset soveltuvin osin vakuutusyhtiölakiin tehtyjen muutosten mukaisesti.

Esitykseen sisältyy lisäksi vakuutuksenvälittäjistä annetun lain osalta ehdotuksia eräiksi lähinnä teknisluonteisiksi täsmennyksiksi Vakuutusvalvontaviraston toimivallasta vakuutuksenvälittäjien rekisteröinnissä.

2.2. Keskeiset ehdotukset

Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä

Yleiset säännökset. Lain 1 lukuun ehdotetaan lisättäväksi määritelmä palvelu yrityksestä, johon viitataan salassa pidettävien tietojen luovuttamista koskevassa ehdotetussa säännöksessä. Palvelu yrityksellä tarkoitettaisiin yhteisöä, joka tuottaa vakuutusyhtiöille näiden pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita.

Vaitiolovelvollisuus. Lain 79 §:ään sisältyvät säännökset salassapitovelvollisista sekä salassapitovelvollisuuden sisällöstä ehdotetaan täsmennettäväksi soveltuvin kohdin vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 §:ään tehtyjen muutosten mukaisesti. Yhdennukaisesti henkilötietolain kanssa ehdotetaan käsite salassapitovelvollisuus korvattavaksi täsmennettävällä käsitteellä vaitiolovelvollisuus, jota käytetään henkilötietolaissa. Kuten henkilötietolaissa ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, vaitiolovelvollisuus sisältäisi paitsi asiakkaiden salassapitovelvollisuuden myös kiellon ilmaista muussa kuin kirjallisessa muodossa oleva tieto.

Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen luovuttaminen. Lain 79 §:ään sisältyvää luetteloa sallituista tietoluovutustilanteista ehdotetaan täsmennettäväksi osittain vastaavien vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 a ja 6 b §:ään tehtyjen muutosten mukaisesti. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös ulkomaisen vakuutusyhtiön oikeudesta luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja eräille tahoille, joita olisivat muun muassa 1 luvussa määriteltäväksi ehdotettu vakuutusyhtiön palvelu yrityksen, vakuutusyhtiön konserniin tai vakuutusyhtiön kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluva vakuutuslaitos, vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa oleva sekä se, joka hoitaa vakuutusyhtiön antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella. Lisäksi vakuutusyhtiöllä olisi ehdotetun säännöksen

perusteella oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja toiselle vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten, yhtiön takautumisoikeuden toteuttamiseksi tai sen selvittämiseksi, mikä yhtiöiden vastuu on samasta vakuutustapah- tumasta, yhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi, eräin edellytyksin historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle. Samalla 79 §:ään sisältyvästä luettelosta poistettaisiin viittaukset tietoluovutustilanteisiin, joihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja joiden osalta ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin sisältyvä sääntely siten on tarpeeton. Vastaavasti poistettaisiin samasta syystä tarpeettomana 79 §:ään sisältyvä sääntely viranomaisten oikeudesta luovuttaa pykälän piiriin kuuluvia tietoja viranomaisten päätöksistä tehtyihin valituksiin vastaamiseen sekä sääntely viranomaisten oikeudesta luovuttaa muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden viranomaisilta saatuja tietoja edelleen.

Vakuutussalaisuuden luvaton ilmaiseminen. Lain 80 §:ään sisältyvä rangaistussäännös ehdotetaan yhdennukaisesti vakuutusyhtiölain 18 luvun muutetun rangaistussäännöksen kanssa, joka vastaa henkilötietolakiin sisältyvää rangaistussäännöstä.

Vakuutusyhdistyslaki

Yleisiä säännöksiä. Lain 1 lukuun ehdotetaan lisättäväksi samoin perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin määritelmä palvelu yrityksestä, johon viitataan salassa pidettävien tietojen luovuttamista koskevassa ehdotetussa säännöksessä.

Vaitiolovelvollisuus. Lain 16 luvun 10 §:ään sisältyvät säännökset salassapitovelvollisista sekä salassapitovelvollisuuden sisällöstä ehdotetaan täsmennettäväksi soveltuvin kohdin vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 §:ään tehtyjen muutosten mukaisesti. Käsite salassapitovelvollisuus ehdotetaan korvattavaksi täsmennettävällä käsitteellä vaitiolovelvollisuus samoin perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ehdotetun vastaavan muutoksen osalta.

Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen luovuttaminen. Lain 16 luvun 10 §:ään sisältyvää luetteloa sallituista tieto-

luovutustilanteista ehdotetaan täsmennettäväksi samoin perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin sisältyvää vastaavaa sääntelyä.

Vaitiolovelvollisuuden rikkominen. Lain 16 luvun 10 a §:ään sisältyvä rangaistus-säännös ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi samoin perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin sisältyvää vastaavaa säännöstä.

Laki vakuutuksenvälittäjistä

Vakuutuksenvälittäjien rekisteröinti. Lain 3 ja 4 §:ään ehdotetaan lähinnä teknisluonteisia täsmennyksiä Vakuutusvalvontaviraston toimivallasta vakuutuksenvälittäjien rekisteröinnissä.

Vaitiolovelvollisuus. Lain 19 §:ään sisältyvät säännökset salassapitovelvollisista sekä salassapitovelvollisuuden sisällöstä ehdotetaan täsmennettäväksi soveltuvin kohdin vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 §:ään tehtyjen muutosten mukaisesti. Käsite salassapitovelvollisuus ehdotetaan korvattavaksi täsmennyksellä käsitteellä vaitiolovelvollisuus samoin perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ja vakuutusyhdistyslakiin ehdotettujen vastaavien muutosten osalta.

Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen luovuttaminen. Lain 19 §:ään sisältyvää luetteloa sallituista tietoluovutustilanteista ehdotetaan täsmennettäväksi samoin

perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ja vakuutusyhdistyslakiin sisältyvää vastaavaa sääntelyä.

Vaitiolovelvollisuuden rikkominen. Lain 20 §:ään sisältyvä rangaistus-säännös vakuutussalaisuuden luvattomasta ilmaisemisesta ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi samoin perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ja vakuutusyhdistyslakiin sisältyvät vastaavat säännökset.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei arvioida olevan välittömiä taloudellisia eikä muitakaan vaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Esitysehdotus on valmisteltu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä virkatyönä erityisesti ottaen huomioon vakuutusyhtiölain salassapitosäännösten muuttamista koskevan esityksen (HE 37/1999 vp) valmistelussa tietosuoja- ja viranomaisilta ja vakuutusosalta saadut lausunnot. Tämän lisäksi valmistelussa on kuultu oikeusministeriötä, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliittoa, Vakuutusyhdistysten Keskusliittoa, Svenska Försäkringsföreningarnas Förbundia sekä Suomen Vakuutusmeklariliittoa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä

2 §. Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ei ole aikaisemmin sisällytynyt palveluyrityksen määritelmää, joka nyt ehdotetaan lisättäväksi lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin uudeksi 8 kohdaksi. Muutosehdotus vastaisi vakuutusyhtiölain 1 lukuun lisättyä 5 a §:ää. Palveluyrityksellä tarkoitettaisiin

yhteisöä, joka tuottaa ulkomaiselle vakuutusyhtiölle sen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita. Palveluyritys voi tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle vakuutusyhtiölle. Merkitystä säännöksen soveltamisen kannalta ei olisi sillä, onko palveluyritys vakuutusyhtiön tai jonkin muun tahon omistuksessa, vaan ainoastaan sillä, tuottaako yhteisö vakuutusyhtiölle sen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluja. Säännöksessä tarkoitettuja vakuutusyhtiön pääasialli-

seen toimintaan liittyviä palveluja olisivat esimerkiksi atk-palvelut, vahingontarkastuspalvelut ja vakuutuskorvausten laskentaan liittyvät palvelut.

Momentin 6 ja 7 kohtaan tehtäisiin uudesta 8 kohdasta aiheutuvat tekniset tarkistukset.

79 § *Vaitiolovelvollisuus*. Pykälän 1 momentissa säädettyä salassapitovelvollisuutta täsmennettäisiin vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 §:ään tehtyjen muutosten kanssa soveltuvin kohdin yhdenmukaisesti siten, että 1 momentissa asetettaisiin yleinen vaitiolovelvollisuus kaikille niille tahoille, jotka vakuutusyhtiön palveluksessa tai sen toimeksiantosta tehtävää suorittaessaan taikka 2 momentissa tarkoitetuissa tietoluovutustilanteissa voivat saada ja käsitellä asiakasta tai vakuutusyhtiötä koskevia luottamuksellisia tietoja. Viranomaisten osalta vaitiolovelvollisuus määräytyisi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain nojalla.

Yhdenmukaisesti henkilötietolain 33 §:n sekä vakuutusyhtiölain 18 luvun 6, 6 a, 6 b ja 6 c §:n kanssa ehdotetaan käsite salassapitovelvollisuus korvattavaksi käsitteellä vaitiolovelvollisuus. Kuten henkilötietolaissa ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, vaitiolovelvollisuus sisältäisi paitsi asiakirjojen salassapitovelvollisuuden myös kiellon ilmaista muussa kuin kirjallisesa muodossa oleva tieto.

Vaitiolovelvollisia koskevaa nykyisen lain säännöstä ehdotetaan laajennettavaksi siten, että vaitiolovelvollisuus asetettaisiin myös vakuutusyhtiölain 1 luvun uudessa 5 a §:ssä tarkoitettun palveluyrityksen palveluksessa olevalle tai palveluyrityksen toimielinten jäsenenä tai varajäsenenä oleville. Palveluyrityksen hoitamat tehtävät ovat yleensä luonteeltaan sellaisia, että niitä hoidettaessa joudutaan käsittelemään vakuutusyhtiön asiakkaita koskevia vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja. Samoin tällaisia tietoja voivat joutua käsittelemään henkilöt, jotka ministeriön tai vakuutusyhtiön toimeksiannosta hoitavat jotakin yksittäistä asianomaisen ministeriön, Vakuutusvalvontaviraston tai vakuutusyhtiön tehtävää.

Vakuutuslalla toimii lautakuntia, joiden käsiteltäväksi asiakkaat voivat saattaa esimerkiksi vakuutusyhtiön ja asiakkaan välisen vakuutusyhtiön korvauspäätöstä koskevan erimielisyyden. Tällaisia suosituksia antavia lautakuntia ovat Kuluttajaviraston ja Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton väliseen

sopimukseen perustuva Vakuutuslautakunta, potilasvahinkolautakunta, ympäristövakuutuslautakunta sekä liikennevakuutuskeskuksen yhteydessä toimivat liikennevahinkoasian korvauslautakunta ja liikennevahinkolautakunta. Vaitiolovelvollisuus ehdotetaan ulotettavaksi myös näiden lautakuntien palveluksessa ja jäsenenä oleviin henkilöihin kuten myös muiden vastaavien valituksia käsittelevien toimielinten palveluksessa oleviin.

Pykälän 2 momenttiin sisältyvää luetteloa sallituista tietoluovutustilanteista ehdotetaan täsmennettäväksi osittain vastaavan vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 a §:ään tehdyn muutoksen mukaisesti. Tällöin luettelosta poistettaisiin viittaukset viranomaisten oikeudesta luovuttaa tietoja muualla laissa vakuutuslainsuuden piiriin kuuluvien tietojen saantiin oikeutetulle viranomaiselle. Näihin tietoluovutustilanteisiin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 1 momentin 1 kohtaa, minkä johdosta niitä koskeva sääntely 2 momentissa voidaan poistaa tarpeettomana.

Pykälän 3 momentista ehdotetaan samoin perustein kuin 2 momentin osalta poistettavaksi tarpeettomana 3 momentin 4 kohta eli sääntely viranomaisten oikeudesta luovuttaa 79 §:n piiriin kuuluvia tietoja viranomaisten päätöksistä tehtyihin valituksiin vastaamiseen, koska näitä tilanteita koskeva tietojenluovutus-oikeus määräytyy jo viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n nojalla.

Pykälän 4 momentin nykyinen sisältö ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana, koska viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa jo säädetään 79 §:n 4 momentissa tarkoitetuista tietoluovutustilanteista.

Uudessa 4 momentissa säädettäisiin vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvista poikkeuksista vaitiolovelvollisuutta koskevaan säännökseen. Lakia ehdotetaan täsmennettäväksi lisäämällä siihen säännökset niistä tilanteista, joissa ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on oikeus salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen. Tämä tehtäisiin uudistuneen julkisuus- ja henkilötietolainsäädännön sekä luottolaitoslainsäädännön periaatteiden mukaisesti ja samansisältöisesti vastaavien, vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 b §:ään jo tehtyjen muutosten kanssa.

Pykälän 4 momentin 1 kohdan mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oikeus luovuttaa vai-

tiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja toiselle vakuutusyhtiölle jälleenvakuutusta varten. Jälleenvakuutuksella tarkoitetaan sitä, että vakuutusyhtiö (ensivakuuttaja) vakuuttaa sen osan vakuuttamastaan riskistä, jota se ei voi itse kantaa, toisessa vakuutusyhtiössä (jälleenvakuuttaja). Erityisesti suurten riskien vakuuttaminen edellyttää riskin jakamista jälleenvakuutuksella. Jälleenvakuutussopimus edellyttää, että ensivakuuttaja antaa jälleenvakuuttajalle tietoja vakuutettavista riskeistä.

Pykälän 4 momentin 2 kohdan mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oikeus luovuttaa vai tiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vakuutusyhtiön palveluyritykselle ja sille, joka hoitaa vakuutusyhtiön antamaa tehtävää toimeksiantannon perusteella. Edellä 2 §:ssä on ehdotettu määritelmää palveluyrityksestä, jolla tarkoitetaan yhteisöä, joka tuottaa vakuutusyhtiölle sen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita. Tällaisia yhteisöjä ovat muun muassa tietojenkäsittelypalveluja tuottavat yritykset.

Kohdassa tarkoitettuja toimeksiantoja ovat esimerkiksi myyntitoimeksiannot vakuutusasiamiesten kanssa. Samoin Vakuutusalan kuntouttamiskeskus saa liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) ja muun kuntoutuslainsäädännön perusteella vakuutusyhtiöiltä toimeksiantoja vahingoittuneiden kuntoutusmahdollisuuksien selvittämiseksi. Lisäksi asianajajan kanssa saatetaan tehdä toimeksiantosopimus oikeudenkäynnin hoitamiseksi. Myös lääkäreiltä pyydetään toimeksiantannon perusteella asiantuntijalausuntoja lääketieteellisistä kysymyksistä.

Vakuutusyhtiöt toimivat yhtiöryhmänä tai muutoin yhteistoiminnassa keskenään esimerkiksi siten, että ryhmä esiintyy yhteisellä nimellä ja tarjoaa asiakkailleen kokonaisvaltaista asiakaspalvelua. Vakuutuksenottaja voi hoitaa kaikki vakuutusasiansa yhdessä asiakaspalvelukonttorissa yhden virkailijan kanssa. Esimerkiksi vakuutusyhtiöryhmän korvaus- ja vakuutusasioiden hoito on usein keskitetty siten, että tietyn yhtiön palveluksessa olevat toimihenkilöt palvelevat koko yhtiöryhmän vakuutusasiakkaita kaikkien vakuutusten osalta riippumatta siitä, minkä yhtiön myöntämästä vakuutuksesta on kysymys. Lisäksi vakuutusryhmien tarjoamat vakuutuspaketit voivat sisältää sekä vahinko- että henkivakuutusyhtiön myöntämiä vakuutuksia. Myös näissä tilanteissa tietojen luo-

vuttaminen perustuisi kohdassa tarkoitettuun toimeksiantoon.

Pykälän 4 momentin 3 kohdan mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oikeus luovuttaa vai tiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla vakuutuslaitoksella korvausasian hoitoa, vakuutussopimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten. Luovutusosoikeus ei koskisi terveydentilaan liittyviä tietoja. Säännösehdotus on pyritty kirjoittamaan mahdollisimman yhdenmukaisesti henkilötietolain kanssa. Säännös mahdollistaisi siten henkilötietolain 8 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun konsernin tai yhtiöryhmän asiakkaita koskevien tietojen käsittelyn yhteenliittymän sisällä, esimerkiksi yhtiöryhmän yhteisen asiakasrekisterin pitämisen. Terveydentilaan liittyvien tietojen luovuttamisen suhteen noudatettaisiin, mitä henkilötietolaissa säädetään arkaluonteisten tietojen käsittelystä.

Myös käsitettävä yhteenliittymä ehdotetaan käytettäväksi yhdenmukaisesti henkilötietolain ja vakuutusyhtiölain kanssa. Yhteenliittymänä pidettäisiin muun muassa vakuutusyhtiölain 1 luvun 3 §:n 5 momentissa tarkoitettua vakuutusyhtiöiden muodostamaa yhteistoimintaryhmää.

Tietojen luovuttamista rajaisi myös pykälän 6 momentti, jonka perusteella tietoja voitaisiin luovuttaa vain siltä osin kuin tiedot olisivat tarpeellisia esimerkiksi korvaushakemuksen käsittelyssä vakuutusyhtiön vakuutustapahtumasta aiheutuvan vastuun selvittämiseksi tai vakuutussopimusta tehtäessä vakuutusyhtiön vakuutuksen myöntämistä koskevassa päätöksenteossa.

Pykälän 4 momentin 4 kohdan mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oikeus luovuttaa vai tiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä olevalle tai asiantuntijana toimeksiantannon perusteella toimivalle. Vakuutusalan lautakuntia ovat muun muassa vakuutuslautakunta ja liikennevakuutuskeskuksen yhteydessä toimiva liikennevahinkoasiain korvauslautakunta. Lautakuntia vastaava toimielin on esimerkiksi Kuluttajien vakuutustoimisto, joka antaa neuvontaa ja ohjausta vakuutusasiakkaille.

Pykälän 4 momentin 5 kohdan mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oikeus luovuttaa vai tiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

toiselle vakuutusyhtiölle tai vahingon aiheuttajalle vakuutusyhtiön takautumisoikeuden toteuttamiseksi tai sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutusyhtiöiden vastuu samasta vakuutustapahtumasta. Vakuutussopimuslain (543/1994) 75 §:ssä säädetään vakuutusyhtiön takautumisoikeudesta vahingosta vastuussa olevaa kolmatta henkilöä kohtaan. Siten esimerkiksi kotivakuutuksen perusteella vahingon korvannut vakuutusyhtiö voi hakea korvausta vahingon aiheuttaneelta yritykseltä tai siltä vakuutusyhtiöltä, joka on myöntänyt yritykselle vastuuvakuutuksen. Regressivaatimuksen tekeminen edellyttää kuitenkin, että sen kohteena oleva vahingon aiheuttaja tai vastuuvakuutusyhtiö saa riittävät tiedot korvattusta vahingosta. Ehdotettua säännöstä sovellettaisiin myös silloin, kun selvitetään, mikä on eri vakuutusyhtiöiden vastuu samasta vakuutustapahtumasta. Tällöin voi olla kysymys vakuutussopimuslain 59 §:ssä tarkoitetusta monivakuutustilanteesta tai korvausten yhteensovittamisesta eri vakuutusjärjestelmien kesken.

Pykälän 4 momentin 6 kohdan mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja toiselle vakuutusyhtiölle vakuutusyhtiöön kohdistuneista rikoksista sekä sille ilmoitettua vahingoista toisille vakuutusyhtiöille, jos se on tarpeen vakuutusyhtiöihin kohdistuneen rikollisuuden ehkäisemiseksi ja jos tietosuojalautakunta on antanut tietojen käsittelyyn henkilötietolain 43 §:ssä tarkoitetun luvan. Henkilötietolain kyseisen pykälän 1 momentin mukaan lautakunta voi myöntää luvan, jos käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän tai tiedot saavan sivullisen oikeutetun edun toteuttamiseksi edellyttäen, ettei tietojen tällainen käsittely vaaranna henkilön yksityisyyden suojaa ja oikeuksia. Henkilötietolain 43 §:n 2 momentin mukaan lautakunta voi myöntää myös poikkeuksen rikostietojen tai muiden arkaluonteisten tietojen käsittelyyn tärkeää yleistä etua koskevasta syystä. Momentin 6 kohdassa tarkoitettulla rikollisuuden ehkäisemiseen liittyvällä tärkeällä edulla viitattaisiin näihin henkilötietolain 43 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyihin tietosuojalautakunnan lupatoimivallan perusteisiin. Samalla 6 kohdan säännöksestä käy ilmi, että lautakunnan lupatoimivalta perustuisi perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaisesti lakiin eli henkilötietolain 43 §:ään. Tietosuojalautakunta on myöntänyt vakuutusyhtiöille vuonna 1995 määräaikaisen poikkeus-

luvan kerätä, tallettaa ja luovuttaa tietoja toisille vakuutusyhtiöille henkilöistä, joista on tehty rikosilmoitus vakuutusyhtiöön kohdistuneen rikoksen johdosta. Lautakunta on elokuussa 1998 jatkanut määräaikaa vuoden 2001 syyskuun loppuun asti. Poikkeusluvan myöntäminen ja sen voimassaoloajan jatkaminen ovat perustuneet henkilörekisterilain 37 §:ään, jonka mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää, jos tähän on painava syy ja rekisteröidyn yksityisyyden sekä hänen etujensa vaarantuminen voidaan estää. Lautakunta on poikkeuslupapäätöksessään asettanut eräitä ehtoja väärinkäytösrekisterin käytölle.

Vakuutusyhtiöitä vastaan suunnattu rikollisuus on viime vuosina lisääntynyt ja yhä suurempi osa tästä rikollisuudesta on osa ammattimaista rikollista toimintaa, johon liittyy myös muuta talousrikollisuutta. Vakuutusala on arvioinut vakuutusrikollisuudesta aiheutuvan Suomessa vuosittain 500–1000 miljoonan markan menetykset vakuutusyhtiöille ja tätä kautta kaikille vakuutuksenottajille korkeampina vakuutusmaksuina. Monissa Euroopan maissa yhdeksi tehokkaimmista tavoista taistella vakuutusrikollisuutta vastaan on todettu automaattisen tietojenkäsittelyn tarjoamat mahdollisuudet rikosten torjunnassa ja tutkinnassa käytettävien tietojen käsittelyssä ja tietojen vaihdossa vakuutusyhtiöiden kesken. Tällaisia vakuutusalan yhteisiä rekistereitä on käytössä ainakin Alankomaissa, Isossa-Britanniassa, Belgiassa, Ranskassa, Saksassa, Itävallassa, Italiassa ja Norjassa. Yhtenäisten vakuutusmarkkinoiden syntyessä on perusteltua, että myös suomalaisilla vakuutusyhtiöillä on käytettävissään vastaavat keinot rikosten torjumiseksi. Tämän vuoksi ehdotetaan, että vakuutusyhtiöt voisivat vaitiolovelvollisuuden estämättä luovuttaa tietosuojalautakunnan luvalla toisille vakuutusyhtiöille paitsi tietoja rikoksista myös ilmoitettua vahingoista.

Säännöksen tarkoituksena on jättää vastaisuudessaakin tietosuojalautakunnan arvioitavaksi, millaisia rekistereitä vakuutusyhtiöt voivat pitää ja mitä tietoja käsitellä vakuutusrikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi. Säännös on tarpeellinen niitä tilanteita varten, joissa rikosten ehkäisemiseksi olisi luovutettava vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja. Tietosuojalautakunta asettaisi edelleen luvalla tarpeelliseksi katsomansa ehdot sen varmistamiseksi, ettei henkilön

yksityisyyden suojaa ja oikeuksia vaarannettaisi.

Tietosuojadirektiivin 7 artiklan f kohdan mukaan henkilötietojen käsittely on mahdollista rekisterinpitäjän tai tiedot saavan siviilisen oikeutetun edun toteuttamiseksi edellyttäen, ettei tällainen käsittely vaaranna henkilön yksityisyyden suojaa ja oikeuksia. Tämän kohdan voidaan katsoa mahdollistavan ehdotetun vahinkotietojen luovuttamisen vakuutusyhtiöiden kesken, sillä vakuutusrikollisuuden torjuntaa voidaan pitää artikkelissa mainittuna oikeutettuna intressinä. Direktiivin 8 artiklan 4 kohta puolestaan sallii poikkeuksen tekemisen arkaluonteisten tietojen käsittelykiellosta valvontaviranomaisen päätöksellä tärkeää yleistä etua koskevasta syystä ja artiklan 5 kohta puolestaan rikostietojen käsittelyn myös muille kuin julkisille viranomaisille, jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään erityisistä tarpeellisista suojatoimista.

Pykälän 4 momentin 7 kohdan mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja sosiaali- ja terveysministeriön luvalla historiallista ja tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten. Henkilötietolain 14 §:ssä säädetään oikeudesta luovuttaa henkilötietoja historiallista ja tieteellistä tutkimusta varten. Historiallisella ja tieteellisellä tutkimuksella tarkoitettaisiin samaa kuin henkilötietolaissa. Koska vakuutustoiminnan yhteydessä joudutaan kuitenkin käsittelemään erityisen arkaluonteisia tietoja, kuten terveydentilatietoja, ehdotetaan, että vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja voisi luovuttaa historiallista ja tieteellistä tutkimusta varten vain sosiaali- ja terveysministeriön luvalla. Lupa voitaisiin myöntää, jos olisi ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaisi niitä etuja, joiden suojaksi vaitiolovelvollisuus on säädetty. Lupa voitaisiin myöntää määräajaksi ja siihen olisi liitettävä yleisen ja yksityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset. Lupa olisi peruutettavissa, milloin syytä tällaiseen menettelyyn harkittaisiin olevan.

Pykälän 4 momentin 8 kohdan mukaan ulkomaisella vakuutusyhtiöllä olisi vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 b §:n 1 momentin 8 kohdan säännöstä vastaavasti oikeus luovuttaa tietoja lain 79 §:n 2 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle tai toimielimelle. Terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen

kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteeseen panoa varten.

Pykälän 4 momentin 9 kohdan mukaan vakuutusyhtiöllä olisi oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle muun kuin kuluttajan viivästyneestä vakuutusmaksusaatavasta. Säännöksellä poistettaisiin vakuutusyhtiölain nykyinen tulkinanvaraisuus tratan käytön sallittavuudesta yritysten vakuutusmaksusaatavien perinnästä.

Pykälän uuden 5 momentin mukaan 4 momentissa säädetty oikeus tietojen luovuttamiseen vakuutusyhtiölle koskisi soveltuvin osin tietojen luovuttamista liikennevakuutuskeskukselle, potilasvakuutuskeskukselle ja ympäristövakuutuskeskukselle. Tämä on perusteltua erityisesti, koska vakuutusyhtiöiden olisi voitava luovuttaa mainituille tahoille sellaisia vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, joita nämä tarvitsevat lakisääteisten tehtäviensä suorittamiseksi. Pykälän 5 momentin mukaan tietojen luovuttamis-oikeus koskisi samoista syistä myös pykälän 4 momentin 4 kohdassa tarkoitettua vakuutusalan lautakuntaa tai vastaavaa toimielintä esimerkiksi sen luovuttaessa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja käyttämälleen asiantuntijalle.

Pykälän 6 momentin mukaan 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa voisi luovuttaa vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeellisia kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi. Tämä vaatimus koskee kaikkien vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen luovuttamista. Siten esimerkiksi toiselle vakuutusyhtiölle voi luovuttaa 4 momentin 1 kohdan mukaan vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen jälleenvakuutussopimuksen tekemiseksi ja hoitamiseksi.

Pykälän 7 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriö asetuksella antaa tarvittaessa säännöksiä tämän pykälän 4–6 momentin täytäntöönpanosta. Ministeriö voisi siten esimerkiksi antaa tarkempia säännöksiä tietojen luovuttamisesta ehdotetun 79 §:n 4 momentin 3 kohdan perusteella palveluyritykselle tai vakuutusyhtiön konsernin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymän sisällä.

80 § Vakuutussalaisuuden luvaton ilmaiseminen. Pykälään sisältyvä rangaistus-säännös ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 c §:ään sisältyvän muutetun rangaistussäännöksen kanssa,

joka vastaa henkilötietolain 48 §:n 1 momenttiin sisältyvää rangaistussäännöstä vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta.

1.2. Vakuutusyhdistyslaki

1 luku. Yleisiä säännöksiä

6 a §. Vakuutusyhdistyslakiin ei ole aikaisemmin sisältynyt palveluyrityksen määritelmää, joka nyt ehdotetaan lisättäväksi lain 1 lukuun uudeksi 6 a §:ksi. Palveluyrityksen määritelmä ja sen sisältö olisivat yhtenevät ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lain 1 luvun 2 §:n 1 momenttiin lisättäväksi ehdotetun sääntelyn kanssa.

16 luku. Erinäisiä säännöksiä

10 §. Pykälän 1 momentissa säädettyä salassapitovelvollisuutta täsmennettäisiin vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 §:ään tehtyjen ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 79 §:ään ehdotettujen muutosten kanssa soveltuvin kohdin yhdenmukaisesti siten, että 1 momentissa asetettaisiin yleinen vaitiolovelvollisuus kaikille niille tahoille, jotka vakuutustoimintaa harjoittaessa tai muutoin vakuutustoimintaan liittyviä tehtäviä suorittaessa voivat saada ja käsitellä asiakasta tai vakuutusyhdistystä tai jotakuta muuta koskevia luottamuksellisia tietoja. Pykälään ehdotetaan myös lisättäväksi nykytilaa selventävä säännös siitä, että yksittäistä asiakasta koskevia vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja ei voida luovuttaa myöskään yhdistyskokoukselle, edustajistolle tai kokoukseen osallistuvalla osakkaalla. Lisäksi pykälässä todettaisiin selvyuden vuoksi, ettei ehdotettu tietojen luovuttamiskielto koskisi yhdistyskokouksen ääniluetteloa, koska tämä on vakuutusyhdistyslain 7 luvun 14 §:n 3 momentin mukaan otettava yhdistyskokouksen pöytäkirjaan tai liitettävä siihen.

Viranomaisten osalta vaitiolovelvollisuus määräytyisi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain nojalla.

Pykälään sisältyvä käsite salassapitovelvollisuus korvattaisiin käsitteellä vaitiolovelvollisuus samoin perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 79 §:n 1 momentin osalta.

Pykälän 2 momenttia sovellettaisiin sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, ja se sisältäisi ulkomaisista vakuutusyhtiöistä an-

netun lain 79 §:n 2 momenttiin ehdotettuja säännöksiä vastaavat säännökset. Lisäksi poistettaisiin 2 momentin 3 kohta tarpeettomana samoin perustein kuin edellä ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 79 §:n 2 momentin osalta.

Pykälän 3 momentista ehdotetaan kumottavaksi momentin 4 kohta tarpeettomana samoin perustein kuin edellä ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 79 §:n 3 momentin 4 kohdan osalta.

Pykälän 4 momentin nykyinen sisältö ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana samoin perustein kuin edellä ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 79 §:n 4 momentti.

Uudessa 4 momentissa säädettäisiin vakuutusyhdistyksen oikeudesta salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen soveltuvin kohdin yhdenmukaisesti vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 b §:n ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 79 §:n 4 momenttiin ehdotetun sääntelyn kanssa.

10 a §. Pykälään sisältyvä rangaistussäännös ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi samoin perustein kuin edellä ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 80 §.

1.3. Laki vakuutuksenvälittäjistä

3 §. *Luonnollisen henkilön rekisteröinnin edellytykset.* Pääperiaatteena sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston välisessä toimivaltajaossa on, että yksittäistä valvottavaa koskevien asioiden ratkaiseminen ja valvottavien hakemuksesta tehtävät päätökset kuuluvat Vakuutusvalvontavirastolle ja pääosa norminannosta ministeriölle. Tämän vuoksi ehdotetaan pykälän 1 momentin 4 kohtaa tarkistettavaksi siten, että Vakuutusvalvontavirasto kussakin yksittäistapauksessa hyväksyisi vakuutuksenvälittäjän vastuuvakuutuksen eli vakuutuksen niiden vahinkojen korvaamisen varalta, joista vakuutuksenvälittäjä tämän lain mukaan on korvausvastuussa.

4 §. *Yhteisön rekisteröinnin edellytykset.* Pykälän 1 momentin 3 kohtaa ehdotetaan tarkistettavaksi vastaavalla tavalla kuin 3 §:n 1 momentin 4 kohtaa. Pykälän 1 momentin 4 kohtaa ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että Vakuutusvalvontavirasto kussakin yksittäistapauksessa harkitsisi, onko riittävä määrä yhteisön palveluksessa olevista henkilöistä rekisteröity lain 3 §:n perusteella vakuutuksenvälittäjiksi, ja valvoisi, että näistä henkilöistä yksi on nimitetty liikkeen vastaavaksi

hoitajaksi.

19 §. *Vaitiolovelvollisuus.* Pykälän 1 momentissa säädettyä salassapitovelvollisuutta täsmennettäisiin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ja vakuutusyhdistyslakiin ehdotettujen muutosten kanssa soveltuvin kohdin yhdenmukaisesti siten, että 1 momentissa asetettaisiin yleinen vaitiolovelvollisuus kaikille niille tahoille, jotka vakuutuksenvälitystoimintaa harjoittaessa tai muutoin vakuutuksenvälitystoimintaan liittyviä tehtäviä suoritettaessa voivat saada ja käsitellä asiakasta, vakuutuksenvälittäjää tai vakuutusyhtiötä tai jotakuta muuta koskevia luottamuksellisia tietoja. Viranomaisten osalta vaitiolovelvollisuus määräytyisi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain nojalla.

Pykälään sisältyvä käsite salassapitovelvollisuus korvattaisiin käsitteellä vaitiolovelvollisuus samoin perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 79 §:n 1 momentin ja vakuutusyhdistyslain 16 luvun 10 §:n 1 momentin osalta.

Pykälän 2 momenttia sovellettaisiin sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään. Lisäksi

ehdotetaan pykälän 2 momentista poistettavaksi samoin perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 79 §:n 2 momentin ja vakuutusyhdistyslain 16 luvun 10 §:n 2 momentin 3 kohdan osalta sääntely asianomaisen ministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston oikeudesta luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja muuten laissa sellaisten tietojen saantiin oikeutetulle viranomaiselle.

20 § *Vaitiolovelvollisuuden rikkominen.* Lain 20 §:n 1 momenttiin sisältyvä rangaistussäännös vakuutussalaisuuden luvottomasta ilmaisemisesta ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi samoin perustein kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 80 § ja vakuutusyhdistyslain 16 luvun 10 a §.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 2 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohta sekä 79 ja 80 §, sellaisina kuin ne ovat, 79 § osaksi laissa 80/1999 ja 80 § laissa 1014/1995, sekä *lisätään* 2 §:n 1 momenttiin uusi 8 kohta seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *vahinkovakuutuksella* muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston ensimmäisessä direktiivissä (73/239/ETY) lueteltuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa;

7) *kotivaltiolla* valtiota, jonka lainsäädännön mukaan ulkomainen vakuutusyhtiö on perustettu ja jossa sillä on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka;

8) *palveluyrityksellä* yhteisöä, joka tuottaa ulkomaiselle vakuutusyhtiölle sen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita.

79 §

Vaitiolovelvollisuus

Joka ulkomaisen vakuutusyhtiön tai sen palveluyrityksen palveluksessa tai näiden toimielinten jäsenenä tai varajäsenenä tai ulkomaisen vakuutusyhtiön toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksiannon perusteella taikka 2, 3 tai 4 momentin nojalla on saanut tietää ulkomaisen vakuutusyhtiön, sen asiakkaan tai jonkun

muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammatillisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle;

3) muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoitustoimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle tai, jos annettavat tiedot muussa kuin ETA-valtiossa kuuluvat 1 momentissa tarkoitetun salassapitovelvollisuuden piiriin, muun kuin ETA-valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle;

4) vakuutusyhtiön tilintarkastajalle;

5) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn;

6) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

7) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyritys-

ten, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten tai muiden rahoituslaitosten lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien henkilöiden valvonnasta;

8) ETA-valtion riippumattomille vakuutusmatemaatikoille, jotka suorittavat vakuutusyritysten laillisuusvalvontaa, ja näiden vakuutusmatemaatikoiden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle;

9) ETA-valtion viranomaiselle tai toimielimelle, joka on lain mukaan vastuussa yhtiöoikeuden noudattamisen seurannasta ja rikkomusten tutkimisesta; ja

10) Suomen tai muun ETA-valtion keskuspankille ja rahapoliittisena viranomaisena samanlaisen tehtävän omaavalle muulle toimielimelle sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja 2 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto voivat luovuttaa toisilleen ja käyttää 1 momentissa tarkoitettua vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) ulkomaisten vakuutusyhtiöiden toiminnan valvontaan; sekä

3) pakotteiden asettamiseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) toiselle vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;

2) vakuutusyhtiön palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa vakuutusyhtiön antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;

3) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla vakuutuslaitoksella korvausasian hoitoa, vakuutussopimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske terveydentilaan liittyvien tietojen luovuttamista;

4) vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä olevalle sinne käsiteltäväksi saatetun asian hoitamista varten;

5) toiselle vakuutusyhtiölle tai vahingonaiheuttajalle vakuutusyhtiön takautumisoikeu-

den toteuttamiseksi sekä toiselle vakuutusyhtiölle sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutusyhtiöiden vastuu samasta vakuutustapah-
tumasta;

6) vakuutusyhtiöön kohdistuneista rikoksista sekä sille ilmoitetuista vahingoista toisille vakuutusyhtiöille, jos tämä on tarpeen vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi ja jos tietosuojalautakunta on antanut tietojen käsittelyyn henkilötietolain (523/1999) 43 §:ssä tarkoitettua luvan;

7) sosiaali- ja terveysministeriön luvalla historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi vaitiolovelvollisuus on säädetty; lupa voidaan antaa määräajaksi ja siihen on liitettävä yleisen ja yksityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset; lupa voidaan peruuttaa, milloin siihen harkitaan olevan syytä;

8) Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteesen panoa varten; sekä

9) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle muun kuin kuluttajan viivästyneestä vakuutusmaksusaatavasta.

Mitä 4 momentissa säädetään vakuutusyhtiöstä, koskee soveltuvin osin liikennevakuutuskeskusta, potilasvakuutuskeskusta ja ympäristövakuutuskeskusta. Mitä 4 momentin 4 kohdassa säädetään vakuutusyhtiön oikeudesta tietojen luovuttamiseen, koskee soveltuvin osin myös 4 momentin 4 kohdassa tarkoitettua vakuutusalan lautakuntaa tai toimielintä.

Vakuutusyhtiö voi 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa vain sellaisia tietoja, joita tarvitaan kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä tämän pykälän 4—6 momentin täytäntöönpanosta.

80 §

Vakuutussalaisuuden luvaton ilmaiseminen

Rangaistus 79 §:n 1 momentissa säädetyn

vaitiolo-velvollisuuden rikkomisesta tuomi-
taan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n
mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain
40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muual

la laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 2000.

2.

Laki

vakuutusyhdistyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 16 luvun
10 ja 10 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 10 § laeissa 451/1995, 1023/1996 ja 81/1999 sekä 10 a § laissa
1015/1995, sekä

lisätään 1 lukuun uusi 6 a § seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

6 a §

Tässä laissa tarkoitetaan *palvelu-yrityksellä*
yhteisöä, joka tuottaa vakuutusyhdistykselle
sen pääasialliseen toimintaan liittyviä palvelu-
luta.

16 luku

Erinäisiä säännöksiä

10 §

Joka vakuutusyhdistyksen tai sen palvelu-
yrityksen palveluksessa tai näiden toimielin-
ten jäsenenä tai varajäsenenä tai vakuutusyh-
distyksen toimeksiannosta tehtävää suoritta-
essaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai
vastaavan toimielimen palveluksessa tai jä-
senenä tai asiantuntijana toimeksiannon pe-
rusteella taikka 2, 3 tai 4 momentin nojalla
on saanut tietää vakuutusyhdistyksen, sen
asiakkaan tai jonkun muun taloudellista ase-
maa tai terveydentilaa tai muita henkilökoh-
taisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai
ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä si-
vulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolo-
velvollisuus on säädetty, anna suostumustaan
tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa ole

muuta säädetty. Asiakasta koskevia vaitiolo-
velvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja ei saa
antaa myöskään yhdistyskokoukselle eikä
kokoukseen osallistuvalla osakkaalla, lukuun
ottamatta yhdistyskokouksen ääniluetteloa.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan
julkisuudesta annetussa laissa (621/1999)
säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja
Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luo-
vuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia
tietoja:

1) syyttäjän ja esitutkintaviranomaiselle
rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoit-
usmarkkinoita valvovalle Suomen viran-
omaiselle;

3) muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoit-
ustoimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvo-
valle viranomaiselle tai, jos annettavat tiedot
muussa kuin ETA-valtiossa kuuluvat 1 mo-
mentissa tarkoitettun salassapitovelvollisuu-
den piiriin, muun kuin ETA-valtion vakuu-
tustoimintaa valvovalle viranomaiselle;

4) vakuutusyhdistyksen tilintarkastajalle;

5) Suomen tai muun ETA-valtion viran-
omaiselle, jonka tehtävänä on osallistua va-
kuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssi-
menettelyyn taikka muuhun vastaavaan me-
nettelyyn;

6) Suomen tai muun ETA-valtion viran-
omaiselle, joka on vastuussa vakuutusyrityk-

sen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

7) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyritysten, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten tai muiden rahoituslaitosten lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien henkilöiden valvonnasta;

8) ETA-valtion riippumattomille vakuutusmatemaatikoille, jotka suorittavat vakuutusyritysten laillisuusvalvontaa, ja näiden vakuutusmatemaatikoiden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle;

9) ETA-valtion viranomaiselle tai toimielimelle, joka on lain mukaan vastuussa yhtiöoikeuden noudattamisen seurannasta ja rikkomusten tutkimisesta; ja

10) Suomen tai muun ETA-valtion keskuspankille ja rahapolitiittisena viranomaisena samanlaisen tehtävän omaavalle muulle toimielimelle sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja 2 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto voivat luovuttaa toisilleen ja käyttää 1 momentissa tarkoitettua vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) vakuutusyhdistysten toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen vastuuvelan, toimintapäätösten, hallinto- ja kirjanpitoimenettelyn sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan; sekä

3) pakotteiden asettamiseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhdistyksellä on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) toiselle vakuutuslaitokselle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;

2) vakuutusyhdistyksen palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa vakuutusyhdistyksen antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;

3) vakuutusyhdistyksen kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla vakuutuslaitoksella korvausasian hoitoa, vakuutussovimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta,

ei koske terveydentilaan liittyvien tietojen luovuttamista;

4) vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä olevalle sinne käsiteltäväksi saatetun asian hoitamista varten;

5) toiselle vakuutuslaitokselle tai vahingonaiheuttajalle vakuutusyhdistyksen takautumisoikeuden toteuttamiseksi sekä toiselle vakuutuslaitokselle sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutuslaitosten vastuu samasta vakuutustapahtumasta;

6) vakuutusyhdistykseen kohdistuneista rikoksista sekä sille ilmoitetuista vahingoista toisille vakuutuslaitoksille, jos tämä on tarpeen vakuutuslaitoksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi ja jos tietosuojalautakunta on antanut tietojen käsittelyyn henkilötietolain (523/1999) 43 §:ssä tarkoitettua luvaa;

7) sosiaali- ja terveysministeriön luvalla historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi vaitiolovelvollisuus on säädetty; lupa voidaan antaa määräajaksi ja siihen on liitettävä yleisen ja yksityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset; lupa voidaan peruuttaa, milloin siihen harkitaan olevan syytä;

8) Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteeseen panoa varten; sekä

9) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle muun kuin kuluttajan viivästyneestä vakuutusmaksusaatavasta.

Mitä 4 momentissa säädetään vakuutusyhdistyksestä ja vakuutuslaitoksesta, koskee soveltuvin osin liikennevakuutuskeskusta, potilasvakuutuskeskusta ja ympäristövakuutuskeskusta. Mitä 4 momentin 4 kohdassa säädetään vakuutusyhdistyksen oikeudesta tietojen luovuttamiseen, koskee soveltuvin osin myös 4 momentin 4 kohdassa tarkoitettua vakuutusalan lautakuntaa tai toimielintä.

Vakuutusyhdistys voi 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa vain sellaisia tietoja, joita tarvitaan kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella

voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä tämän pykälän 4—6 momentin täytäntöönpanosta.

10 a §

Rangaistus 10 §:n 1 momentissa säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomi

taan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 2000.

3.

Laki

vakuutuksenvälittäjistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vakuutuksenvälittäjistä 19 päivänä helmikuuta 1993 annetun lain (251/1993) 3 §:n 1 momentin 4 kohta, 4 §:n 3 ja 4 kohta sekä 19 ja 20 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 19 § osaksi laissa 86/1999, seuraavasti:

3 §

Luonnollisen henkilön rekisteröinnin edellytykset

Vakuutusvalvontaviraston on pyynnöstä rekisteröitävä vakuutuksenvälittäjäksi luonnollinen henkilö:

4) jolla on Vakuutusvalvontaviraston hyväksymä vakuutus niiden vahinkojen korvaamisen varalta, joista vakuutuksenvälittäjä tämän lain mukaan on korvausvastuussa; sekä

3) sillä on Vakuutusvalvontaviraston hyväksymä vakuutus niiden vahinkojen korvaamisen varalta, joista vakuutuksenvälittäjä tämän lain mukaan on korvausvastuussa;

4) yhteisön liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden Vakuutusvalvontaviraston riittäväksi katsoma määrä yhteisön palveluksessa olevista henkilöistä on 3 §:n perusteella rekisteröity vakuutuksenvälittäjiksi ja näistä yksi on nimitetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi; sekä

19 §

Vaitiolovelvollisuus

4 §

Yhteisön rekisteröimisen edellytykset

Vakuutusvalvontaviraston on pyynnöstä rekisteröitävä yhteisö vakuutuksenvälittäjäksi, jos:

Joka vakuutuksenvälitystoimintaa harjoittelee tai muutoin vakuutuksenvälitystoimintaan liittyviä tehtäviä suorittaessa tai 2 momentin nojalla on saanut tietää vakuutuksenvälittäjän, tämän asiakkaan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan sei-

kan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja syyttäjä- ja poliisiviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä, jos annettavat tiedot toisessa valtiossa kuuluvat tässä pykälässä tarkoitetun vaitiolovelvollisuuden piiriin, toisen valtion vakuutuksenvälitystoimintaa valvovalle viranomaiselle.

20 §

Vaitiolovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 19 §:ssä säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

—————
Helsingissä 5 päivänä toukokuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

1.

Laki**ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 2 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohta sekä 79 ja 80 §, sellaisina kuin ne ovat, 79 § osaksi laissa 80/1999 ja 80 § laissa 1014/1995, sekä lisätään 2 §:n 1 momenttiin uusi 8 kohta seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *vahinkovakuutuksella* muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston ensimmäisessä direktiivissä (73/239/ETY) lueteltuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa; *sekä*

7) *kotivaltiolla* valtiota, jonka lainsäädännön mukaan ulkomainen vakuutusyhtiö on perustettu ja jossa sillä on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka.

6) *vahinkovakuutuksella* muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston ensimmäisessä direktiivissä (73/239/ETY) lueteltuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa;

7) *kotivaltiolla* valtiota, jonka lainsäädännön mukaan ulkomainen vakuutusyhtiö on perustettu ja jossa sillä on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka;

8) *palveluyrityksellä yhteisöä, joka tuottaa ulkomaiselle vakuutusyhtiölle sen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

79 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tässä laissa säädettyjä tehtäviä täyttäänsään tai 2 momentin nojalla on saanut tietää ulkomaisen vakuutusyhtiön tai jonkun muun taloudellista asemaa taikka jonkun henkilön terveydentilaa koskevan seikan taikka liike- tai ammatillisaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus säädetään, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomaisella vakuutusyhtiöllä, asianomaisella ministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi, rahoitustarkastukselle, muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle, muualla laissa edellä mainittujen tietojen saantiin oikeutetulle viranomaiselle sekä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa vakuutustarkastuksesta vastaavalle tai rahoitustoimintaa valvovalle viranomaiselle ja viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusyhtiön selvitystila- tai konkurssimenettelyyn sekä, jos annettavat tiedot muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuuluvat tässä pykälässä tarkoitetun salassapitovelvollisuuden piiriin, tämän valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle. Lisäksi ulkomaisella vakuutusyhtiöllä, asianomaisella ministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja ulkomaisen vakuutusyhtiön tai ulkomaisen vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan luotto- tai rahoituslaitoksen tilintarkastajalle. Terveydentilaan liittyviä tietoja ulkomainen vakuutusyhtiö saa kuitenkin luovuttaa vain Suomen syyttäjä- ja

79 §

Vaitiolovelvollisuus

Joka ulkomaisen vakuutusyhtiön tai sen palveluyrityksen palveluksessa tai näiden toimielinten jäsenenä tai varajäsenenä tai ulkomaisen vakuutusyhtiön toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksiannon perusteella taikka 2, 3 tai 4 momentin nojalla on saanut tietää ulkomaisen vakuutusyhtiön, sen asiakkaan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammatillisaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämistä, selvittämistä ja syytteenpanoa varten.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, asianomainen ministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto voivat käyttää tämän pykälän piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) ulkomaisten vakuutusyhtiöiden toiminnan valvontaan;

3) pakotteiden asettamiseen; sekä

4) ministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston päätöksistä tehtyihin valituksiin vastaamiseen.

Asianomainen ministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto eivät voi luovuttaa muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden viranomaisilta saatuja tietoja edelleen, ellei tiedon antanut viranomainen ole antanut siihen nimenomaista lupaa.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle;

3) muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoitustoimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle tai, jos annettavat tiedot muussa kuin ETA-valtiossa kuuluvat 1 momentissa tarkoitetun salassapitovelvollisuuden piiriin, muun kuin ETA-valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle;

4) vakuutusyhtiön tilintarkastajalle;

5) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn;

6) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

7) Suomen tai muun ETA-valtion viran-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

omaiselle, joka on vastuussa vakuutusyritysten, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten tai muiden rahoituslaitosten lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien henkilöiden valvonnasta;

8) ETA-valtion riippumattomille vakuutusmatemaatikoille, jotka suorittavat vakuutusyritysten laillisuusvalvontaa, ja näiden vakuutusmatemaatikoiden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle;

9) ETA-valtion viranomaiselle tai toimielimelle, joka on lain mukaan vastuussa yhtiöoikeuden noudattamisen seurannasta ja rikkomusten tutkimisesta; ja

10) Suomen tai muun ETA-valtion keskuspankille ja rahapoliittisena viranomaisena samanlaisen tehtävän omaavalle muulle toimielimelle sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja 2 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto voivat luovuttaa toisilleen ja käyttää 1 momentissa tarkoitettua vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) ulkomaisten vakuutusyhtiöiden toiminnan valvontaan; sekä

3) pakotteiden asettamiseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) toiselle vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;

2) vakuutusyhtiön palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa vakuutusyhtiön antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;

3) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla vakuutuslaitoksella korvausasian hoitoa, vakuutus sopimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske terveydentilaan liittyvien tietojen luovuttamista;

4) vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä ole-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

valle sinne käsiteltäväksi saatetun asian hoitamista varten;

5) toiselle vakuutusyhtiölle tai vahingonaiheuttajalle vakuutusyhtiön takautumisoikeuden toteuttamiseksi sekä toiselle vakuutusyhtiölle sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutusyhtiöiden vastuu samasta vakuutustapah-
tumasta;

6) vakuutusyhtiöön kohdistuneista rikoksista sekä sille ilmoitetuista vahingoista toisille vakuutusyhtiöille, jos tämä on tarpeen vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi ja jos tietosuojalautakunta on antanut tietojen käsittelyyn henkilötietolain (523/1999) 43 §:ssä tarkoitetun luvan;

7) sosiaali- ja terveysministeriön luvalla historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi vaitiolovelvollisuus on säädetty; lupa voidaan antaa määräajaksi ja siihen on liitettävä yleisen ja yksityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset; lupa voidaan peruuttaa, milloin siihen harkitaan olevan syytä;

8) Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteeseen panoa varten; sekä

9) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle muun kuin kuluttajan viivästyneestä vakuutusmaksusaatavasta.

Mitä 4 momentissa säädetään vakuutusyhtiöstä, koskee soveltuvin osin liikennevakuutuskeskusta, potilasvakuutuskeskusta ja ympäristövakuutuskeskusta. Mitä 4 momentin 4 kohdassa säädetään vakuutusyhtiön oikeudesta tietojen luovuttamiseen, koskee soveltuvin osin myös 4 momentin 4 kohdassa tarkoitettua vakuutusalan lautakuntaa tai toimielintä.

Vakuutusyhtiö voi 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa vain sellaisia tietoja, joita tarvitaan kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä tämän pykälän 4–6 momentin täy-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

töntöönpanosta.

80 §

Vakuutussalaisuuden luvaton ilmaiseminen

Rangaistus 79 §:n 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muual- la kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.

80 §

Vakuutussalaisuuden luvaton ilmaiseminen

Rangaistus 79 §:n 1 momentissa säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomi- taan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muual- la laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 2000. _____

2.

Laki

vakuutusyhdistylain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistylain (1250/1987) 16 luvun 10 ja 10 a §,
sellaisina kuin ne ovat, 10 § laeissa 451/1995, 1023/1996 ja 81/1999 sekä 10 a § laissa 1015/1995, sekä
lisätään 1 lukuun uusi 6 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 luku

Yleisiä säännöksiä

6 a §

Tässä laissa tarkoitetaan palveluyrityksellä yhteisöä, joka tuottaa vakuutusyhdistykselle sen pääasialliseen toimintaan liittyviä palve- luita.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 luku

16 luku

Erinäisiä säännöksiä

Erinäisiä säännöksiä

10 §

Joka tässä laissa säädettyjä tehtäviä täyttävään tai yhdistyksen muun kuin tämän lain mukaisen toimielimen jäsenenä taikka 2 momentin nojalla on saanut tietää vakuutusyhdistyksen tai jonkun muun taloudellista asemaa taikka jonkun henkilön terveydentilaa koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, asianomaiselle ministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle;

3) *muualla laissa edellä mainittujen tietojen saantiin oikeutetulle Suomen viranomaiselle;*

4) muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoitustoimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle tai, jos annettavat tiedot asianomaisessa valtiossa kuuluvat tässä pykälässä tarkoitetun salassapitovelvollisuuden piiriin, muun kuin ETA-valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle;

5) vakuutusyhdistyksen tilintarkastajalle;

6) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn;

10 §

Joka vakuutusyhdistyksen tai sen palveluyrityksen palveluksessa tai näiden toimielinten jäsenenä tai varajäsenenä tai vakuutusyhdistyksen toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksiannon perusteella taikka 2, 3 tai 4 momentin nojalla on saanut tietää vakuutusyhdistyksen, sen asiakkaan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty. Asiakasta koskevia vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja ei saa antaa myöskään yhdistyskokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkaalla, lukuun ottamatta yhdistyskokouksen ääniluetteloa.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle;

3) *muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoitustoimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle tai, jos annettavat tiedot muussa kuin ETA-valtiossa kuuluvat 1 momentissa tarkoitetun salassapitovelvollisuuden piiriin, muun kuin ETA-valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle;*

4) vakuutusyhdistyksen tilintarkastajalle;

5) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

8) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyritysten, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten tai muiden rahoituslaitosten lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien henkilöiden valvonnasta;

9) ETA-valtion riippumattomille vakuutusmatemaatikoille, jotka suorittavat vakuutusyritysten laillisuusvalvontaa, ja näiden vakuutusmatemaatikoiden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle;

10) ETA-valtion viranomaiselle tai toimielimelle, joka on lain mukaan vastuussa yhtiöoikeuden noudattamisen seurannasta ja rikkomusten tutkimisesta; ja

11) Suomen tai muun ETA-valtion keskuspankille ja rahapoliittisena viranomaisena samanlaisen tehtävän omaavalle muulle toimielimelle sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhdistyksellä on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 2 momentin 2—6 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille. Terveystilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämistä, selvittämistä ja syytteeseen panoa varten.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, ministeriö tai Vakuutusvalvontavirasto voi käyttää tämän pykälän mukaisen vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) vakuutusyhdistyksen toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen vastuuvelan, toimintapääoman, hallinto- ja kirjanpitoimenettelyn sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan;

3) pakotteiden asettamiseen; sekä

6) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

7) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyritysten, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten tai muiden rahoituslaitosten lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien henkilöiden valvonnasta;

8) ETA-valtion riippumattomille vakuutusmatemaatikoille, jotka suorittavat vakuutusyritysten laillisuusvalvontaa, ja näiden vakuutusmatemaatikoiden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle;

9) ETA-valtion viranomaiselle tai toimielimelle, joka on lain mukaan vastuussa yhtiöoikeuden noudattamisen seurannasta ja rikkomusten tutkimisesta; ja

10) Suomen tai muun ETA-valtion keskuspankille ja rahapoliittisena viranomaisena samanlaisen tehtävän omaavalle muulle toimielimelle sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja 2 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto voivat luovuttaa toisilleen ja käyttää 1 momentissa tarkoitettua vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) vakuutusyhdistysten toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen vastuuvelan, toimintapääoman, hallinto- ja kirjanpitoimenettelyn sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan; sekä

3) pakotteiden asettamiseen.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4) asianomaisen ministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston päätöksistä tehtyihin valituksiin vastaamiseen.

Ministeriö tai Vakuutusvalvontavirasto ei saa luovuttaa muiden ETA-valtioiden viranomaisilta taikka muussa ETA-valtiossa suoritettussa tarkastuksessa saatuja tietoja edelleen, ellei tiedon antanut viranomainen tai sen valtion vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen, jossa tarkastus on suoritettu, ole antanut siihen nimenomaista suostumusta. Näitä tietoja voidaan käyttää ainoastaan 4 momentissa mainittujen tehtävien suorittamiseen tai niihin tarkoituksiin, joita varten viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhdistyksellä on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) toiselle vakuutuslaitokselle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;

2) vakuutusyhdistyksen palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa vakuutusyhdistyksen antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;

3) vakuutusyhdistyksen kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla vakuutuslaitoksella korvausasian hoitoa, vakuutussovimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske terveydentilaan liittyvien tietojen luovuttamista;

4) vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä olevalle sinne käsiteltäväksi saatetun asian hoitamista varten;

5) toiselle vakuutuslaitokselle tai vahingonaiheuttajalle vakuutusyhdistyksen takautumisoikeuden toteuttamiseksi sekä toiselle vakuutuslaitokselle sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutuslaitosten vastuu samasta vakuutustapahtumasta;

6) vakuutusyhdistykseen kohdistuneista rikoksista sekä sille ilmoitetuista vahingoista toisille vakuutuslaitoksille, jos tämä on tarpeen vakuutuslaitoksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi ja jos tietosuojalautakunta on antanut tietojen käsittelyyn henkilötietolain (523/1999) 43 §:ssä tarkoitetun luvan;

7) sosiaali- ja terveysministeriön luvalla

Voimassa oleva laki

Ehdotus

historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi vaitiolovelvollisuus on säädetty; lupa voidaan antaa määrääjäksi ja siihen on liitettävä yleisen ja yksityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset; lupa voidaan peruuttaa, milloin siihen harkitaan olevan syytä;

8) Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteen esittämiseksi varten; sekä

9) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle muun kuin kuluttajan viivästyneestä vakuutusmaksusaatavasta.

Mitä 4 momentissa säädetään vakuutusyhdistyksestä ja vakuutuslaitoksesta, koskee soveltuvin osin liikennevakuutuskeskusta, potilasvakuutuskeskusta ja ympäristövakuutuskeskusta. Mitä 4 momentin 4 kohdassa säädetään vakuutusyhdistyksen oikeudesta tietojen luovuttamiseen, koskee soveltuvin osin myös 4 momentin 4 kohdassa tarkoitettua vakuutusalan lautakuntaa tai toimielintä.

Vakuutusyhdistys voi 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa vain sellaisia tietoja, joita tarvitaan kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä tämän pykälän 4–6 momentin täytäntöönpanosta.

10 a §

Rangaistus 10 §:n 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.

10 a §

Rangaistus 10 §:n 1 momentissa säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

3.

Laki

vakuutuksenvälittäjistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutuksenvälittäjistä 19 päivänä helmikuuta 1993 annetun lain (251/1993)
 3 §:n 1 momentin 4 kohta, 4 §:n 3 ja 4 kohta sekä 19 ja 20 §:n 1 momentti,
 sellaisena kuin niistä on 19 § osaksi laissa 86/1999, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

3 §

*Luonnollisen henkilön rekisteröinnin edellytykset**Luonnollisen henkilön rekisteröinnin edellytykset*

Vakuutusvalvontaviraston on pyynnöstä rekisteröitävä vakuutuksenvälittäjäksi luonnollinen henkilö:

Vakuutusvalvontaviraston on pyynnöstä rekisteröitävä vakuutuksenvälittäjäksi luonnollinen henkilö:

4) jolla on *sosiaali- ja terveysministeriön* hyväksymä vakuutus niiden vahinkojen korvaamisen varalta, joista vakuutuksenvälittäjä tämän lain mukaan on korvausvastuussa; sekä

4) jolla on *Vakuutusvalvontaviraston* hyväksymä vakuutus niiden vahinkojen korvaamisen varalta, joista vakuutuksenvälittäjä tämän lain mukaan on korvausvastuussa; sekä

4 §

4 §

*Yhteisön rekisteröinnin edellytykset**Yhteisön rekisteröimisen edellytykset*

Vakuutusvalvontaviraston on pyynnöstä rekisteröitävä yhteisö vakuutuksenvälittäjäksi, jos:

Vakuutusvalvontaviraston on pyynnöstä rekisteröitävä yhteisö vakuutuksenvälittäjäksi, jos:

3) sillä on *ministeriön* hyväksymä vakuutus niiden vahinkojen korvaamisen varalta, joista vakuutuksenvälittäjä tämän lain mukaan on korvausvastuussa;

3) sillä on *Vakuutusvalvontaviraston* hyväksymä vakuutus niiden vahinkojen korvaamisen varalta, joista vakuutuksenvälittäjä tämän lain mukaan on korvausvastuussa;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4) yhteisön liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden ministeriön riittäväksi katsoma määrä yhteisön palveluksessa olevista henkilöistä on 3 §:n perusteella rekisteröity vakuutuksenvälittäjiksi ja näistä yksi on nimitetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi; sekä

4) yhteisön liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden Vakuutusvalvontaviraston riittäväksi katsoma määrä yhteisön palveluksessa olevista henkilöistä on 3 §:n perusteella rekisteröity vakuutuksenvälittäjiksi ja näistä yksi on nimitetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi; sekä

19 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tässä laissa tarkoitettua tehtävää suorittaessa on saanut tietää vakuutuksenvälittäjän, tämän toimeksiantajan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai jonkun henkilön terveydentilaa koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, asianomaiselle ministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja syyttäjä- ja poliisiviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi, muuten laissa sellaisten tietojen saatiin oikeutetulle viranomaiselle sekä, jos annettavat tiedot toisessa valtiossa kuuluvat salassapitovelvollisuuden piiriin, toisen valtion vakuutuksenvälitystoimintaa valvovalle viranomaiselle.

20 §

Vakuutussalaisuuden luvaton ilmaiseminen

Joka luvattomasti ilmaisee 19 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, on tuomittava rangaistukseen siten kuin vakuutusyhtiölaissa (1062/79) säädetään vakuutussalaisuuden luvattomasta ilmaisemisesta.

19 §

Vaitiolovelvollisuus

Joka vakuutuksenvälitystoimintaa harjoittaessa tai muutoin vakuutuksenvälitystoimintaan liittyviä tehtäviä suorittaessa tai 2 momentin nojalla on saanut tietää vakuutuksenvälittäjän, tämän asiakkaan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja syyttäjä- ja poliisiviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä, jos annettavat tiedot toisessa valtiossa kuuluvat tässä pykälässä tarkoitetun vaitiolovelvollisuuden piiriin, toisen valtion vakuutuksenvälitystoimintaa valvovalle viranomaiselle.

20 §

Vaitiolovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 19 §:ssä säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
2000.*